

## Joan Mayans

**ANTROPÒLEG I ESCRIPTOR.** 'El futur no és el que era' serà la primera novel·la que publiqui Joan Mayans (Eivissa, 1974) després de guanyar el X Premi Pollença de Literatura. Antropòleg de formació, viu a Arenys de Munt i ja ha publicat dos llibres d'assaig: 'Género chat' i 'Sota un silenci amb mil orelles'. Fa molt que li agrada escriure i té una altra novel·la ja escrita que li agradaria veure publicada tot i que, segons li han dit, és un poc «inclassificable», el que complica decidir a quina prestatgeria de les llibreries es col·loca. Ell confia en veure-la publicada.

# «Sortir d'un mateix és una aventura»

► L'eivissenc acaba de guanyar amb 'El futur no és el que era' el X Premi Pollença de Literatura

Marta Torres Molina  
EIVISSA



**Q** Què és 'El futur no és el que era'?

**R** És una novel·la de quatre personatges situada en època contemporània i un entorn urbà. Tenen entre 40 i 50 anys i estan païnt què és la vida adulta, com se troben un cop que ja tot allò que imaginaven que havien de fer està resolt d'una forma o d'una altra. Arriben a la novel·la amb pulsions diferents, però tenen una cosa en comú: I ara què? Ara que tenc una feina, ara que tenc una família, ara que tenc una casa... Què he de fer? Quin és el següent repte? Un cop que ho han aconseguit, es pregunten si és el que s'esperaven. Confronta el realisme d'una edat madura amb l'idealisme que podies tenir vint anys enrere.

**Q** «Es plora més per les pregàries ateses, que per les no ateses», deia Teresa de Jesús.

**R** Sí, podria ser això.

**Q** No serà autobiogràfica?

**R** Seria impossible que no tengués res de mi perquè tots escrivim des de qui som, però no hi ha cap personatge que sigui jo. Tots són màscars. Els dos personatges masculins podrien tenir coses a veure amb mi, evidentment, però cap d'ells som jo.

**Q** Dius que serà la teua primera novel·la publicada, això vol dir que n'hi ha alguna més al calaix?

**R** Sí, mirant de sortir del calaix, però costa. Aquest és el meu segon intent de publicar una novel·la. L'altra duc temps mirant de moure-la. Té un format diferent. És una mena de novel·la de crònica de viatge i potser com no té un encaix tan clar dins les baldes d'una llibreria i els gèneres literaris, doncs potser li costa més. Ara partia de la idea de fer una cosa més semblant al que estic llegint.

**Q** Més digerible?

**R** No és que sigui mes pesada, crec, sinó que és menys estàndard de format. Si te fixes en una llibreria, està per blocs: novel·la negra, narrativa contemporània, autoajuda... Doncs no és cap d'elles. És una novel·la de

viatge, però no un llibre de viatges. Una novel·la de creixement personal, però no d'autoajuda... Està en la frontera i no ha trobat forma de publicar-se. No em rendesc.

**Q** Però on col·locar una novel·la depèn més de qui la llegeix que no de qui l'escriu.

**R** I tant! Totalment. Parlant amb gent propera al món editorial em diuen que és una novel·la una mica inclassificable i que això no és bo des del punt de vista d'una editorial. Ha de saber on col·locar-la perquè es vengui.

**Q** Potser la novel·la del premi ajuda a publicar la del viatge.

**R** És un plan, però ja veurem. Cada text té el seu camí. Aquesta novel·la és en català i supòs que tindrà un públic reduït, pel nombre de lectors. L'altra és en castellà. Al final es tracta d'un projecte personal d'una persona que escriu.

**Q** Què és el més complicat d'escriure una novel·la?

**R** Costa molt més publicar-la que escriure-la. Publicar no depèn de tu. Bé, una mica, sí. Si ho fas bé és més fàcil que te publiquin. Per publicar depens d'un munt de factors que no controles. És difícil saber si és bona o dolenta. A tu te pot semblar que has escrit una cosa meravellosa i rodoníssima i quan està a les mans d'una altra persona veu el que tu no pots. Tu ets incapaç de jutjar-te. És com reconèixer la pròpia veu quan et sents. Sempre et resulta rara. O mirar-te a un mirall i, objectivament, dir si ets guapo o és lleig. No ho saps perquè ets tu. Sortir d'un mateix és sempre una aventura de risc. No saps com llegeixen els altres. No hi pots fer res. Escriure-la és una qüestió de trobar temps, d'organització i de tenir una història i un guió.

**Q** Un concurs ajuda a publicar?

**R** Ara te diré que sí. Fins ara no t'ho podia assegurar. Ni editorials ni agents m'han funcionat. I concursos m'ha funcionat un de més de deu. Algunes persones diuen que els concursos estan ja donats, altres que és la forma d'entrar-hi... Supòs que hi ha concursos i concursos. Aquest és un concurs local i entenc que l'in-



L'antropòleg i escriptor eivissenc Joan Mayans. ARXIU PERSONAL

«Amb les xarxes socials, les portes no tanquen mai, sempre hi ha corrent d'aire»

terès editorial hi és, però només era una part del que es mirava. Em dona fe. Aquesta també és una dificultat. mai saps com comparar un text que ha guanyat respecte al teu perquè no el pots jutjar. També hi ha concursos que reben molts textos i te costa creure que el jurat s'ho hagi llegit tot. Ni en quins paràmetres es basen.

**Q** El jurat diu que és una novel·la de personatges. Venint d'un antropòleg era d'esperar, oi?

**R** Supòs que sí. Encara que potser seria més lògic si fos d'un psicòleg. Naltros estudiam sistemes col·lectius més que individus. No sé quanta mirada hi ha des d'antropòleg i quanta de lector.

**Q** Un missatge de Facebook pot

canviar una vida?

**R** Aquest és el punt de partida de la novel·la. Un dels personatges havia tengut una relació amb un altre fa vint anys i fa allò de «li posaré un missatge». Tots ho hem fet. Aquest és el moviment crític que comença a fer moure peces entre els quatre personatges. I sí, evidentment els canvia la vida. Aquí tir de lectura i anàlisi sobre els mitjans digitals. Ajuden a que res tanqui, a que les finestres no tanquin. Fa 25 anys ho deixaves amb una persona i ja estava. Ara, amb les xarxes socials les portes no tanquen. A la novel·la es diu que sempre hi ha corrent d'aire. Sempre pots recuperar un contacte.

**Q** Això no és un perill?

**R** No. crec que és un avantatge. Però és la meua mirada habitual cap a tot el que és internet o digital. Sempre pots triar. Sempre. La qüestió és que tens una opció per fer-ho. És un joc que, segurament, si hagués situat la novel·la trenta anys abans no es podria donar. Amb whatsapp o facebook, que és el que va sortint a la novel·la, tenen presència al nostre dia a dia i ens relacionam quasi més a

través de la pantalla del telèfon que cara a cara. Arribam a més gent, més fàcil i d'una forma més sintètica.

**Q** I sincera?

**R** Igual. Completament igual que cara a cara. Al final som naltros. Ets la mateixa persona i te relaciones amb la mateixa persona. És un canvi respecte a fa vint anys. Fa vint anys els entorns de relació a internet eren molt més anònims. Podies impregnar aquell personatge amb la teua personalitat o inventar-te Napoleó, si volies. Ara el que empram són els nostres avatars. I són tan sincers com ho siguem naltros en la vida real.

**Q** Què estàs escrivint ara?

**R** Res. Ara res. No tenc una història de la que estirar. Ja la trobaré. I, a més, després d'escriure dos novel·les, acabar-les, revisar-les, editar-les, retallar-les, tornar-les a revisar... Són moltes hores i me trobava una mica... Hi dedic moltes hores perquè m'agrada i m'ho pas bé, però hi ha un punt que penses: tot aquest temps, dedicació i esforç per acumular novel·les al calaix potser no té sentit.